

Wat doe je met hangjongeren?

Frank Verreyken, opnebare bibliotheek Vilvoorde

De bibliotheek wordt geconfronteerd met jongeren die op een andere, minder conventionele manier gebruik maken van de bibliotheek en die we na verloop van tijd overlastjongeren of hangjongeren zijn gaan noemen. De strategie om met deze jongeren om te gaan was eerder repressief van aard. Er waren geregeld politiepatrouilles aanwezig, gemeenschapswachten liepen in en uit en behandelden de jongeren op dezelfde manier als de bibliotheekmedewerkers: autoritair.

In 2009 zijn we beginnen nadenken over tal van zaken: Wat is de rol van een openbare bibliotheek in een multiculturele samenleving? Hoe ervaren jongeren, en in het bijzonder allochtone jongeren, de bibliotheek? Hoe moet het personeel functioneren in zulk een gewijzigd bibliotheeklandschap? We creëerden we tal van aandachtspunten: vorming en coaching van het bibliotheekpersoneel, doelgroepenwerking, samenwerking met andere actoren uit het veld, aanpassen van de collecties...

UITDAGINGEN OP HET VLAK VAN PERSONEELSBELEID

De belangrijkste taak van bibliotheekmedewerkers is altijd deze van

informatiebemiddelaar geweest. Tal van maatschappelijke evoluties hebben er voor gezorgd dat de vereiste competenties en vaardigheden niet meer voldoende waren om optimaal te kunnen functioneren in de Vilvoordse bibliotheek. Klantvriendelijkheid werd niet alleen een prioriteit maar een absolute vereiste. Daarenboven moesten onze medewerkers kunnen omgaan met (allochtone) jongeren, die de bibliotheek als net iets meer zagen dan een overdekte boekenkast. Het personeel was enorm gestresseerd, werd daardoor agressief en zeer repressief. Het antwoord van de jongeren was: provocatie én nog meer overlast. De nieuwe personeelsleden die er ondertussen zijn bijgekomen werden uiterst zorgvuldig op hun sociale vaardigheden gescreend. De andere medewerkers worden gecoacht in functie van het ontwikkelen of verbeteren van hun sociale vaardigheden. De samenstelling van de uitleenteams gebeurt op basis van het concept 'homogeen team'. Medewerkers die geregeld problemen hebben met jongeren krijgen een buddy naast zich die model staat voor hoe je je moet gedragen naar jongeren toe. Deze buddy's interveniëren ook bij conflictsituaties.

UITDAGINGEN OP HET VLAK VAN JONGERENBELEID

Ervaring leert ons dat de zogenaamde jongerenoverlast daalt naarmate er meer volwassen allochtonen in de bibliotheek aanwezig zijn. Wij doen als bibliotheek dan ook ons uiterste best om deze mensen hun weg te laten vinden naar de bibliotheek.

Via de activiteit rond 2-jarigen "Naar

de bib, mee vanaf twee" hebben we heel wat allochtone families bereikt. We bevoorraden de lagere scholen, door middel van boekenpakketten, met nieuwe verhalende en informatieve boeken. Via dit kanaal bereiken we op een indirecte manier de ouders en zo komen ook zij uiteindelijk in de bibliotheek terecht. De aankoop van twee Arabische damesbladen (Turkse bladen volgen) heeft voor een forse toename gezorgd van allochtone moeders in de bibliotheek. Veel allochtone jongeren kunnen thuis niet over een computer beschikken. Wij bieden computers aan zodat ook deze jongeren hun computervaardigheden kunnen ontplooiën én hun schooltaken kunnen maken. We hebben studieruimten ingericht voor jongeren die thuis geen mogelijkheid hebben om rustig te kunnen studeren. De zogenaamde hangjongeren hebben in de bibliotheek recht op een hangplaats. We hebben, ook met de jongeren zelf, afspraken gemaakt dat de verdiepingen stiltezones zijn. Op het gelijkvloers hebben ze de gelegenheid om zich wat meer te 'profilieren'. We houden, in de samenstelling van de collecties, rekening met alle gemeenschappen. Een deel van onze jobstudenten is van allochtone afkomst.

HUIDIGE TOESTAND

We hebben sinds enkele jaren een bijzonder moeilijke maar tegelijkertijd ook boeiende weg afgelegd. We zijn er al gedeeltelijk in geslaagd om die hangjongeren deelgenoot te maken van de bibliotheek. We hebben er een plaats van gemaakt waar ze worden gerespecteerd, waar ze antwoorden krijgen op hun talrijke vragen, waar ze in aanraking komen met de nieuwste media en actuele materialen. We zijn in hun leefwereld een vrij positief begrip geworden en dus ook een hangplaats, een ontmoetingsplaats. Hetzelfde geldt voor ouders en familie van de jongeren. Zij zien de bibliotheek meer en meer als een veilige ontmoetings-, ontspannings- en studieruimte voor hun kinderen. We blijven verder werken aan het relevant uitbouwen van de collecties en het verdiepen van de contacten met alle gemeenschappen en organisaties. ■

